

LUD KATOLICKI

NACZELNY ORGAN POLSKIEGO STRONNICTWA KATOLICKO-LUDOWEGO.

TYGODNIK

Kosztuje w Polsce na I. kwartał 260 Mk. z obrazkami 390 Mk.

W Ameryce na cały rok . . . 2 dolary

W Danii na cały rok . . . 10 koron

poświęcony sprawom ludu katolickiego.
Wychodzi na każdą niedzielę.

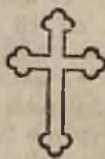
Adres Redakcji i Administracji:

KRAKÓW, ULICA ŚW. FILIPA L. 17.

Ogłoszenia za jedną wiersz po 50 zł. w tekście 100 M.
Konta czekowe w P. S. O. Nr. 140.269.

HASŁO NASZE: „KATOLICKA POLSKA“!

S. p. Ojciec św.

Benedykt XV.

Dwusetny pięćdziesiąty dziewiąty Następca św. Piotra, Namiestnik Jezusa Chrystusa, Patriarcha Zachodu, Prymas, Włoch Arcybiskup i Metropolita Prowincji rzymskiej, Biskup Rzymu, przedtem Jakób della Chiesa.

Urodzony w Genui 21 listopada 1854. Wyświęcony na kapłana 21 grudnia 1878. Konsekrowany na Arcybiskupa Bononńskiego 22 grudnia 1907. Powołany na Kardynała 25 maja 1914.

Wybrany Następca Piusa X. 3 września 1914. Koronowany na Papieża 6 września 1914. Umarł 22 stycznia 1922.

U trumny Ojca św. Benedykta XV.

Jak grom z jasnego nieba rozeszła się w sobotę wieść po świecie, że Ojciec św. Benedykt XV wskutek silnej grypy i zapalenia płuc znajduje się w beznadziejnym stanie zdrowia. Z

szybkością iskry elektrycznej wieść ta dotarła i do Polski. Początkowo wierzyć jej nie chciano. Ks. kard. Karkowski nakazał w całej Warszawie odprawić błagalne modły na intencję

Ojca św. W Krakowie żalony głos Zygmunta obwieścił w tym samym. Przez całą niedzielę panowała przynajmniej niepewność. Niestety w niedzielę wieczorem nadeszła oficjalna

wiadomość o śmierci Ojca św., która nastąpiła 22 stycznia o godz. 6 rano.

Osiemcoony święt katolicki żegna w zmarłym Benedyktie XV jednego z największych papieży Kościoła św. — Urodzony 21 listopada 1854 w Genui Benedykt XV nosił nazwisko rodowe Jakób della Chiesa (Keza). Po chlubnym ukończeniu wydziału filozofii, prawa i teologii został wyświęcony na kapłana 21 grudnia 1878. Po święceniach jeszcze cztery lata studiował nauki dyplomatyczne, w czasie których swoją niezwykłą pobożnością i mądrością zwrócił na siebie uwagę kard. Rampolli, który powołał go do czynnej służby dyplomatycznej jako swego sekretarza. W r. 1907, 22 grudnia zamianował go Pius X arcybiskupem w Bononii, diecezji mającej około 400 parafii. Na tej placówce okazała się w pełni gorliwość nasręska ks. Dra Jakóba della Chiesa. W ciągu 4 lat zwiędził on całą swoją diecezję, zakładał wszędzie stowarzyszenia katolickie, popierał katolicką prasę, przewodniczył „Towarzystwu obrony czci kapłańskiej“, zbudował nowe Seminarjum duchowne.

Nie długo jednak cieszyła się Bononia tak znakomitym arcybiskupem. Albowiem już w 1914 r. 25 maja jako kardynał został przez Piusa X powołany do Rzymu, a dnia 3 września tegoż roku, po śmierci Piusa X obrany papieżem.

Jako Najwyższy Pasterz całej ludzkości, Namieśnik Jezusa Chrystusa na ziemi, zajaśniał Benedykt XV całym blaskiem swoich cnót osobistych i całym majestatem powagi Najwyższej Władzy moralnej na świecie, który przez cały czas Jego pontyfikatu nurzał się w strasznych odmetach okrutnej wojny. Jak sam powiada w sławnej swojej nocie pokojowej z dnia

1-go sierpnia 1917 — trzy cele wytknął sobie Benedykt XV do spełnienia: Wobec wszystkich prowadzących wojnę zachować zupełną bezstronność, jak przystoi temu, który jest ojcem wszystkich i wszystkie swoje dzieci równą miłością otacza — nieustannie starać się wszystkim światłością jak największą miarę dobrać, a to bez względu na osobę, bez różnicy narodowości albo religii — a wreszcie nie zaniechać nikogo, co leży w mocy Stolicy Ap., aby przyspieszyć i utrwalić pokój wśród władców i narodów.

Cały czas swych pełnych siedmioletnich rządów poświęcił Ojciec św. tym celom i wypełnił je znakomicie. O jego bezstronności świadczy fakt, że prawie wszystkie państwa nawiązały lub nawiązują ściśle stosunki dyplomatyczne ze Stolicą Ap., nawet Anglija, która od 16 wieku nie miała swego przedstawiciela przy Watykanie. O pomocy udzielanej z własnej jałmużny bezdomnym, głodnym i sierotom, świadczy nie tylko Polska, którą kilkakrotnie ofiarnie wspomagał i modły za Polskę na całym świecie nakazał, ale świadczą nawet poganie ze wschodu, którzy bez współudziału katolików postawili Benedyktowi XV pomnik w Konstantynopolu, jako „Wielkiemu Papieżowi — Dobroczyncy narodów“.

A o spełnieniu trzeciego wyznaczonego sobie zadania świadczą liczne Jego pisma, przesyłane już do świeckich władców i rządów, już to do Biskupów całego świata, z nawoływaniem do zgody.

We wspomnianej encyklice z 1-go sierpnia 1917 podaje Benedykt XV warunki, pod jakimi mogłyby państwa zawrzeć pokój. On to pierwszy

rzucił myśl „samostanowienia narodów“, „ograniczenia zbrojeń“, „zaprowadzenia międzynarodowego Sądu rozjemczego“. Oslawione 14 punktów Wilsona są tylko świeckiem przerobieniem encykliki Benedykta XV. W encyklice zaś do Arcybiskupów i Biskupów całego świata z dn. 23 maja 1920 rozwija jako Najwyższy Pasterz wspaniałe myśl, że tylko na miłość Chrystusową, przy pomocy czynnej Boskiej Kościoła rzymsko-katolickiego może prawdziwy i stały pokój na świecie zapanować.

Trzebaby grubą książkę napisać, aby skreślić całą działalność zmarłego Papieża, któremu słusznie należy się przydomek Wielki. Jego reformy w zakresie prawa kanonicznego, w zakresie studjów teologicznych, Jego specjalnie troskliwe oko ojcowskie, zwrócone ku „marnotrawnym synom“ Wschodu, Jego ojcowskie serce, czujące nędzę jeńców wojennych, mordowanych w Bolszewji biskupów prawosławnych, którzy w błagalnym liście z lutego 1918 zaklinają Go o pomoc, Jego encykliki do kapłanów o głoszeniu słowa Bożego i szerzeniu miłości wśród rozpętanych walk stronnictw są tylko tytułami osobnych rozdziałów, które w historii pontyfikatu Benedykta XV między innymi należałoby umieścić. W osobnym artykule omówimy później stosunek Benedykta XV do Polski, która w zmarłym Ojcu św. traci prawdziwego i bardzo na naszę błędy wyrozumiałego Ojca.

Oby Najwyższy Sędzia wejrzał łaskawie na służbę Swego, Benedykta XV i za Jego ofiarną a pracowitą żywot dał mu koronę wiecznej chwały. O to dziś proszą Boga dla zmarłego Ojca świętego katolicy całego świata.

Fr. Mirek.

Ostatnie chwile Ojca św.

Kilka dni temu odwiedził Ojciec św. pewnego chorego kapłana w Rzymie, przy czym się silnie zajął. Rozwój choroby był nagły i powalił Ojca św. odrazu na łóżko boleści. Gorączka wieka do 40° nie opuszczała Papieża do ostatniej chwili. Do influenzy dołączyło się zapalenie płuc, wskutek czego oddech był bardzo utrudniony. Około łóżka chorego zgromadziło się 18 kardynałów, oraz kilku członków rodziny papieskiej. Niektórzy z nich klęczeli przy łóżku Ojca św. kilka godzin, trwając na modlitwie. Po odbyciu spowiedzi św. przed swym spowiednikiem, przyjął Ojciec św. Sakrament Ostatniego Namaszczenia, którego mu udzielił jeden z kardynałów. Następnie rozmawiał Ojciec św. dość długo sam na sam z kard. Gasparim, sekretarzem stanu, dając mu widocznie ostatnie polecenia i rady. Gorącym życzeniem Ojca św. było, aby w najbliższej przyszłości nawiązać stosunek przyjazny z rządem włoskim. Min. włoski od czasów Piusa XI, po raz pierwszy złożył oficjalnie prywatną wizytę Ojcu św., zapisując swe nazwisko na liście odwiedzających. Po poł. w sobotę, zasnął Ojciec św. na 40 minut, poczem pożył się nieco winną polewką i kleikiem. Po chwili popadł w stan gorączkowy: usiłował powstać z łóżka i udać się do swych zwykłych zajęć. Po ponownem odzyskaniu przytomności, Papież rozmawiał z arcybiskupem Bolonii. O godz. 12.35 lekarz przyboczny Papieża Battistini oświadczył po zbadaniu chorego, że stan jest beznadziejny i że skon nastąpi w kilku najdalej godzinach. O wynikach badania powiadomiono zebranych w anty-kameryze dostojników kościelnych i przedstawicieli dyplomatycznych. O godz. 12.45 Msgr. Nigoni celebrował mszę św. w kaplicy przylega-

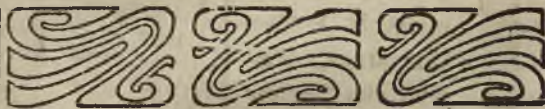
jącej do pokoju Papieża. Podczas tej mszy św. Papież przyjął po raz ostatni Komunię św. Drugą mszę św. odprawił kardynał Chigi. O godz. 1.15 w nocy lekarz Battistini oświadczył, że katastrofy należy się bezpośrednio spodziewać.

W ostatnich godzinach swego życia przesłał Ojciec św. błogosławieństwo swemu miastu rodzinnemu, Genui. Gdy jeden z kardynałów rzekł do Papieża: — „Oto modlą się wszyscy o zdrowie dla Waszej Świątobliwości, bo w tem zdrowiu widzą pokój świata“ — Ojciec św. odrzekł słabym głosem: „Chętnie oddaję życie, jako ofiarę Bogu za pokój świata“.

O godz. 8 po północy rozpoczęła się agonja, ręce i nogi zaczęły drętwieć, a około godz. 6 nad ranem Ojciec św. zakończył życie.

Przed domem Ojca św. przez całą sobotę i przez całą noc z soboty na niedzielę stał kilkudziesiętny tłum ludu rzymskiego, który wśród płaczu oczekiwał na każdą wiadomość o stanie zdrowia Papieża. — We wszystkich kościołach rzymskich odprawiano modlitwy za Głową Widzielną Kościoła.

Stosownie do ceremonjału, pogrzeb Papieża odbędzie się 9 dni po śmierci t. zn. 30 stycznia b. r. W tym czasie rządy w Kościele sprawować będzie w imieniu św. Kolegium kardynałów kard. Gaspari. Z całego świata zjeżdżają się do Rzymu kardynałowie, w liczbie 70, którzy po pogrzebie Papieża rozpoczyna t. zw. „konklawe“ t. j. wybór nowego Papieża. W czasie wyboru przebywają kardynałowie w zamurowanych celach. O pogrzebie Ojca św. i wyborze nowego Papieża napiszemy w przyszłym numerze.

Tęsknota.

*Tam teraz u nas biały śnieg pada,
Mróz tasle jezior w kryształą ściną,
Z „kumą zadumą“ zmierzch się zakrada,
Mieszcząc się w kącie obok komina.*

*A tutaj słońce szal swych przepychy
W głębinach morskich na noc zanurza,
W ogrodach drzemią kwiatów kielichy,
Róża szkartatna do snu się zmruza.*

*Tam teraz u nas z nad borów toni,
Wychodzi na świat nocka-starucha,
Potowę świata dzierży w swej dłoni,
I ludziom dziwy szepce do ucha.*

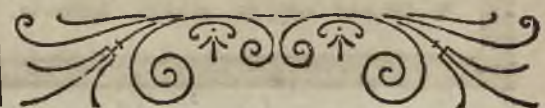
*A tutaj nocy królewna bieży
W płaszczu ubranym w mitosne wonie,
Dosięga isniących blaskiem wybrzeży,
Nad niemi swoje pochyla dłonie.*

*Tam jutro u nas wstanie dzień bładny,
W puch utulony śniegu białego,
Z czoła rozwieje zadumań ślady
Zdobiąc je mocą ducha wiecznego.*

*A tutaj jutro słoneczne kręgi
Niebo i morze i ziemię senną
I nocnej echa słodkiej przysięgi
Przelopi w bajkę złotą promienną...*

Hania Żukowska.

Riviera, w styczniu 1922,

Praktyczne wskazówki dla gmin o poborze daniny.

Kto odbiera pieniądze.

Składane przez płatników daniny zapisuje kasjer gminny w odpowiedniej rubryce każdej księgi, względnie listy lokat. I wydaje pokwitowanie. Z braku odpowiedniego kasjera może Zarząd gminy pod własną odpowiedzialnością powierzyć odbieranie daniny innej kasie lub osobie (Kasie Spółki oszczędz. i pożyczek Raifeisena, księdzu, składowicy, nauczycielowi) za wynagrodzeniem z wypłacić się gminie mających 2 proc.

Co 3 dni, a gdyby się zebrała suma 500 tysięcy Mkp., to zaraz odsyła kasjer do najbliższego Urzędu podatk. lub czekiem P. K. O. na pocztę.

Zarządowi gminy wolno odbierać w daninie tylko gotówkę. Ktoby chciał złożyć walory obce, np. dolary lub oblig. pożyczki długoterminowej, ten może daninę zapłacić tylko w Urzędzie podatk.

Komisje obywatelskie.

W miastach powiatowych tworzą się komisje obywatelskie, których zadaniem jest przyznawać i rozdzielać ulgi w daninach, zdatniać niektóre rekursy, zezwalać na odroczenie zapłaty daniny, na zapłacenie jej w ratach lub od niej zupełnie zwalniać, o czym już pisał „Lud Katolicki“. W skład takiej komisji wchodzi prócz delegata Izby skarbowej, 2 członków z pośród przedstawicieli większej własności, 3 członków z pośród przedstawicieli mniejszej posiadłości, 1 członek z pośród płatników podatku gruntowego i budynkowego w miasteczkach, których to członków deleguje Rada powiatowa. Bliższe szczegóły o zakresie działania tych komisji określa ustawa.

Ulgi przyznane przez komisję, ewentualnie przez Radę gminną, wpisuje się do odpowiednich rubryk w księgach poboru.

Termin płatności.

Danina ma być zapłaconą w dwóch równych ratach (wolno i naraz), pierwszą w ciągu 4 tygodni, licząc od 8-go dnia po wyłożeniu księgi poboru względnie list lokatorów do publicznego przejrzania. Druga rata ma być zapłaconą w ciągu 6 tygodni po upływie terminu płatności pierwszej raty.

Przykład: Księgę poboru wyłożono 5. II. do 9. II. Płatność 1szej raty rozpoczyna się od 13. II. i trwa do 13. marca. Płatność drugiej raty trwa do 24 kwietnia.

Terminy te powinien Zarząd gm. dokładnie obliczyć i podać do wiadomości mieszkańców.

Zauważa się, że tu się mówi o terminach płatności danin tych, które ściągają gminy, a nie o tych, które płatnicy wprost w Urzędach podatk. składać będą.

Terminy płatności daniny od lokatorów wypadną nieco później. Gdy bowiem księgi poborów daniny z podatków Urzędu podatkowego przedłożą gotowe z obliczeniami i te gminy natychmiast wyłożą, a po 8 dniach rozpocznie się ściąganie, to zanim gminy otrzymają i rozdadzą listy lokatorów, za-

nim je ściagną, sprawdzą, ustalą, daninę wymierzą i do publicznego przeglądu wyłożą, upłynie znacznie dłuższy przeciąg czasu.

Przymusowy pobór daniny.

Kto w zakreślonym jak wyżej terminie nie zgłosi się z daniną, od tego ma Zarząd gminy ściagnąć ją przymusowo przy zastosowaniu środków ustawowych, zatem fantowania i sprzedaży ruchomości, wraz z kosztami egzekucyjnymi i procentem po 5% miesięcznie. Do pomocy może Zarząd gm. zażądać policji państwowej. Ustawa przepisuje, że wszystkie urzędy państwowe, wojskowe i samorządowe mają dawać pomoc organom poborowym przy ściąganiu daniny. Od kogo danina nie może być w żaden sposób ściagniętą, ma Urząd gm. przy nazwisku tego płatnika podać przyczynę niemożności ściagnięcia, inaczej władza skarbową nakazałaby dalsze ściąganie gminie.

Po ściagnięciu daniny od wszystkich wykazanych płatników, zleża Zarząd gminny wszystkie sumy do ściagnięcia mu powierzone, oblicza z całej sumy 2%, które ustawa przekazuje gminom tytułem zwrotu kosztów poboru daniny, a które później władza skarbową gminie wyasngnie z wyjednanego w właściwym czasie kredytu. Księgi poborów i listy lokatorów odsyła Zarząd gm. władzy skarbowej. Na zewnętrznej stronie każdej księgi poboru stwierdzi Zarząd gm. dzień wyłożenia tej księgi, datę i sposób ogłoszenia o wyłożeniu. Te same daty poda do wiadomości władz skarbowych obliczających daninę.

Baczność na spekulantów!

W toku ściągania daniny wskazaną jest uwaga Zarządu gm., by płatnik nie wyżył się przed zaplaceniem daniny swego majątku i nie udaremnił przypadkiem lub nie utrudnił ściagnięcia daniny. Gdyby taki wypadek zaszedł, powinien Zarząd gm. dokonać natychmiast zabezpieczenia przez zajęcie, nawet sprzedaż ruchomości płatnika, w danym razie można ruchomości pod dozór oddać i przenieść, gdyby zaś zajęte przedmioty mogły uleże szybkiemu zepsuciu lub ich przechowanie miało pociągnąć niestosunkowe koszty, można je natychmiast sprzedać.

Jeszcze dwie uwagi na zakończenie.

Gdyby się Zarząd gm. przekonał, że właściciel gruntu, domu lub zarobkujący w księgach do daniny zobowiązany, mylnie jest w księdze podany, lub się w toku ściągania daniny zmienił, należy nazwisko sprostować ewentualnie nowego wpisać właściciela i od faktycznego posiadacza daniny zażądać.

W końcu zauważa się, że gmina nie może się zastaniać brakiem odpowiednich ludzi do ściągania daniny, bo władza skarbową w takim razie zarządzi ściąganie przez inne osoby, ale na koszt gminy.

Dr. Edward Szayer,
burmistrz w St. Sączu.

Patron prasy katolickiej.

W niedzielę 29. bm. odchodzi Kościół św. i Biskupa geneńskiego, od którego śmierci mijają właśnie w roku obecnym 300 lat. Święty ten żył w czasach, gdy herezje Lutra i Kalwina zajęły całą Europę środkową i część Francji. Z narazem nieraz własnego życia, nieustraszony ten biskup zwalczał heretyckie błędy, słowem ognistym, czynami pełnymi miłości, dobroci i śmiałości, a najwięcej piórem. Popierał on pieniądze pisma katolickie, sam pisał wiele w obronie wiary i prawdy. Artykuły z pod jego pióra, zebrane w jedną całość pt. „Rozprawy o religijnych kontrowersjach“, stanowią drogocenną perłę w literaturze apologetycznej, dzieła zaś jego: „Sztandar św. Krzyża“ i „Filotea“ czyli „Wstęp do życia pobożnego“ należą do najcenniejszych zabytłków w piśmiennictwie katolickim. Rozumiał ten Święty dobrze potrzebę prasy katolickiej i tę prasę wszelkimi siłami popierał, dlatego też Papież Pius X. ogłosił św. Franciszka Salezego „Patronem prasy katolickiej“.

Dziś, gdy w polskim narodzie się szerzą błędy i herezje, gdy sekty z Ameryki i z Niemiec przybyłe rozszerzają w Polsce nowe, bezbożne nauki, słowami, a więcej jeszcze pismami zleni, gdy nawet stronnictwa polityczne, jak stafińczycy, udzielają tym sektom swego poparcia, katolicy powinni za wzorem św. Franciszka Salezego popierać wszelkimi siłami prasę katolicką, bo ona mogła tym złym wpływom przeciwdziałać. W tym celu powinni katolicy prenumerować, czytać pisma katolickie i rozszerzać je między krewnymi i znajomymi, a nadto popierać te pisma wodle swej możności, datkiem pieniężnym. Ofiara na prasę katolicką, to ofiara na budowanie żywego Kościoła w sercach ludzkich.

J. Mazanek

Co pracy wierni naszemu hasłu!

„Sztandarem naszym będzie Krzyż
Co ojedów wiódł do chwały
„I nas powiedzie także wzwyż
Gdzie buja Orzeł Biały.
„Zwykłym trud i stromość dróg
„Tak nam dopomóż Bóg“.

Upłynęły już dwa miesiące od czasu, jak Stronnictwo kat. ludowe przyjęło wzniosłe i szczerne hasło: „Katolicka Polska“. I siusnie to hasło głosi S. K. L.; bo kiedyż, jeśli nie dziś, gdy w Ojczyźnie naszej zaświtała jutrzonka wolności, potrzeba nam tego hasła, jako przewodnika i drogowskazu, wśród smutnych tu i ówdzie stosunków?

A jednak coraz częściej słyszy się zapytania z ust naszych przeciwników: „Co to jest za hasło? My tylko jedno hasło znamy: „chłop za chłopem i chłopka Polska“. Takie i tym podobne zdania odzywają się wśród piastowców, którzy tem zgubnym i fałszywym hasłem chcą porwać chłopów za sobą. Ale nasz lud wiejski poznał się już na obłudzie piastowców. Potępią i gardzi nimi; bo kiedyż właśnie ci, co rzucają wśród nieświadomych mas ludności te hasła co głoszą się opiekunami ludu wiejskiego, prawdziwie stanęli po stronie tego ludu? Nie o chłopów im idzie, lecz o ten głos, który oni rzucą do urny wyborczej aby przez te głosy dostać się do władzy i tej na swoją korzyść nadużywać. A więc przez z hasłem: „Polska tylko dla chłopów“, bo to hasło fałszywe, które Polskę zgubi. Bóg wrócił nam wolną i niepodległą Polskę nie dla jednego stanu, lecz dla wszystkich, którzy są Polakami i sercem i duszą. Wszyscy jesteśmy sobie równi i jedne mamy obowiązki względem Ojczyzny, jedne też prawa, sąrawi d'lewe dla wszystkich. Medzy panem, robotnikiem czy chłopem niech nie będzie tej przepaści, która naród rozdziała i osłabia. My Polacy i katolicy, wzniesmy wysoko i silnie sztandar Stronnictwa katolicko-ludowego i z hasłem: „Katolicka Polska“! rozpocznijmy pracę dla dobra Ojczyzny, pracę dla ludu naszego. Nieśmy zdrową oświatę między lud ten polski, wskażmy mu cel, wspierajmy co dobre, lecz wykoronajmy bezwzględnie co złe. Na śmierć i życie, wypowiedzmy

Do Wdów po poległych żołnierzach z Kościelnik, Wyciąż, Branici Pleszowa.

W odpowiedzi na Wasze pismo donoszę, że stronnictwo nasze katolicko-ludowe od samego początku zwołania Sejmu bardzo gorąco popiera Waszą sprawę. Niestety Rząd p. Witosa nie wprowadził w życie uciążliwej ustawy, polepszającej Waszą

ciężką dolę, a i obecny Rząd robi trudności. Jest jednak nadzieja, że w krótkim czasie Wasze położenie przynajmniej w pewnej mierze się poprawi.

Posel ks. dr. Lutelski.

walkę tym wszystkim, którzy wrogo odnoszą się do naszej wiary św. którzy przez kłamliwe lub nacągające zohydzenie duchowieństwa, podkopują ufność ludu do kapłanów, a przez to równocześnie do Kościoła.

Wależmy i pracujmy, mając przed oczyma Krzyż Chrystusowy, a ufajmy, bo Bóg nam w tej sprawie pomoże.

Małgorzata Dziurdzikówna
ze skalnego Podha'a.

Karygodne nadużycie urzędnika pocztowego.

Stosunki pocztowe w Polsce pozostawiają jeszcze bardzo dużo do życzenia. Pominawszy skandal krakowski z listami, amerykańskimi, widzimy, że na niektórych pocztach urzędnicy są płatnymi czy też niepłatnymi agitatorami ludowców. Takim agitatorom ludowcowym jest naczelnik poczty w Bolesławiu powiat Dąbowski, który dopuścił się wprost kryminalnego nadużycia na swoim urzędzie. Oto jeden z naszych Czytelników p. Ch., zapłaciwszy prenumeratę z góry, prosi o wysłanie mu „Ludu Katolickiego“. Administracja gazetę posyła, a ta wraca się z dopiskiem Urzędu pocztowego w Bolesławiu „nie przyjęto“. Pan Ch. gazetę reklamuje i upomina się, dlaczego mu gazety nie po-

syłamy. Posyłamy więc powtórnie, a gazeta wraca się znowu z dopiskiem: „nie przyjęto“. Czy to nie jest karygodne nadużycie, popełnione przez urzędnika pocztowego? Czy gazety po to opłacają wysokie należności pocztowe, żeby naczelnik poczty w Bolesławiu wracał samowolnie przesyłki do miejsca wysłania? Czy po to mamy konstytucję w Polsce, aby pan Kochanek w Bolesławiu uważał się za wyższego od ministra poczty i telegrafów? Niech p. Kochanek uważa, aby się przypadkiem nie znalazł na takiej „posadzce“, na której wszystkie przesyłki do niego będą inni kontrolowali tak, jak on „Lud Katolicki“ teraz kompromuje.

Do Wójtów!

Od jakiegoś czasu piastowcy postanowili opanować wójtów. Tworzą oni organizację wójtów, niby dla naszego dobra, a w rzeczywistości tylko po to, by mieć z nas popularnych baranów i agitatorów dla swego stronnictwa. Urządzają piastowcy także zjazdy wójtów, na których posłowie i agitatorzy piastowcy uprawiają swoją politykę i wciągają gwałtem do obrony Witosów.

I jakież ta robota piastowców wydaje owoce? Oto dużo wójtów dało się obalamować i zamiast być naczelnikami swoich gmin, stało się agitatorami Witosów, Bryłów, Gagatków i t. d. Poszli oni na pamięć Witosów, zaprzędając swoje sumienie i krzywdząc nieraz innych mieszkańców swej gminy. Jedni robią to dla kawałka skóry obiecanej, inni dla korzyści w jakiejś spółce, inni dla kiełbaska wódki, inni dla ambicji, że aż Witos z nimi gada, inni dla poparcia w Starostwie, inni wreszcie w skrytej nadziei, że ich może Witos postawi na liście kandydatów, co on każdemu pono obiecuje.

Bracia! Ocknijmy się! Nie dajmy się balamucić ani Witosowi, ani jego agitatorom.

Wybrani zostaliśmy naczelnikami w swoich gminach dla całej gminy, dla wszystkich jej mieszkańców, a nie dla partii Witosów! Witos ani jego agitatorzy nie mają prawa nam rozkazywać, ani ścigać nas na jakieś zebrania i wydawać nam jakieś instrukcje! Wstyd nam, że niektórzy z nas są wójtami, a tyle nie wiedzą, że wójt obowiązują tylko ustawy i uchwały Rady gminnej, a nie wiecowe gadania. Nie wskazówkami i rozkazami Bryłów i Gagatków, ale sumieniem i ustawami państwowymi nam się kierować należy! Nie o dobro Witosów i jego spółki nam się starać należy, ale o dobro całej gminy i wszystkich jej mieszkańców! Wtedy tylko spełnimy dobrze swój urząd i spokojnie zdamy przed Bogiem rachunek.

Wójt z powiatu brzeskiego.

Mistrze w mydleniu ludziom oczu.

Wiadomo, że kłamstwa i oszczerstwa piastowców zostały nawet urzędowo przez sąd sejmowy stwierdzone. Jednakże na kłamstwie i bladej piastowej wyrośli, więc nie dziwnego, że fałsz i obłuda stanowią aureolę ich czynów. Podnoszę tu na dowód jedno z tysiącznych kłamstw piastowców — na które nie zwrócono dotąd uwagi — a mianowicie rzekomą przemianę piastowskiego dziennika „Goniec krakowski“ na t. zw. pismo „bezpartyjne“. Odkąd taka przemiana? Od chwili, kiedy nie udało się pozyskać „Ill. Kurjera Codz.“, bo pan Dąbrowski wie o tem, że piastowskie gazety budzą wstręt w czytelnikach. Nie chciał więc swego organu zmienić w partyjne pismo piastowców. Piastowcy, jak Bryl, Witos, Rączkowski, chcieli przez pozyskanie „Kurjera“ zwinąć wydawnictwo „Goniec“, do którego musieliby dokładać sporo milionów uzyskanych na jajach, skórach, spółkach drzewnych i t. p. „poświęceniach się dla ludu“. „Goniec“ bowiem, którego podgońcem w Krakowie nazywają, nikt nie chce czytać więc do wydawnictwa trzeba dokładać i to grubo. — Niestety, interes z p. Dąbrowskim się nie udał, bo „trafiła kosa na kamień“. — Trzeba więc „Goniec“ dalej wydawać. Żeby jednak tak dużo do niego nie dokładać, ogłoszono tę gazetę bezpartyjną, podpisano pod nią jakiegos-

„Gronusia“. Wiedzą jednak ludzie dobrze o tem, że redakcję „Goniec“ prowadzi dalej Rączkowski i razem z nim żyd, nazwiskiem Rubel, którego Witos i Rączkowski obaj „katolicy“, swoim obrońcą zrobili. Żydowska ręka w redagowaniu „Goniec“ pokazuje się choćby w tem specjalnem umiłowaniu wszelkich brudów moralnych i morderstw, prawdziwych, czy zmyślonych, od których się obecnie roi w „Goncu“. Tak to wygląda „bezpartyjność“ „Goniec“ i kłamliwe wybiegi chłopskich skórozabierców.

Józef Topór,

były piastowiec, obecnie członek S. K. L.

Kłamstwa „Piasta“.

W „Piastie“ z dnia 22 stycznia b. r. postawiono nam zarzut, że popieramy p. Wiśniewskiego pełnomocnika dóbr Sanguszków. Otóż musimy stwierdzić, że stronnictwo nasze nie wspólnego z p. Wiśniewskim nigdy nie miało i nie ma, nigdy go nie popierało i nie popiera. Wemy natomiast, że p. Witos interesu z p. Wiśniewskim prowadził i że przyjęcia na polowanie wianach urządzanych przez p. Wiśniewskiego, odbywają się w domu p. Stawarza, serdecznego druha p. Witosów.

Sprawy polskie

Polska polityka zagraniczna.

We środę i czwartek odbyły się ważne narady w Komisji spraw zagranicznych, w czasie których min. spraw zew. p. Skirmunt zdawał sprawozdanie z obecnego stanu naszej polityki zagranicznej. Minister podkreślił pokojowy kierunek naszej polityki zew. W stosunku do Francji stoi Polska w stałym przymierzu, a wymiana despesz między Poincarem, a Skirmuntem stosunek ten jeszcze bardziej zacieśni. — W stosunku do Niemiec prowadzi Polska również pokojową politykę, zdającą do zawarcia z Niemcami umowy handlowej ze względu na bezpośrednią w najbliższym czasie granicę przez Śląsk. Niemcy jednak muszą pogodzić się z tem, że Polska pozostaje w sojuszu ścisłym z Francją. Tylko na tej podstawie możemy z Niemcami zawierać umowy.

W stosunku do Rosji czyni rząd wszystko, aby umowę handlową ze sowietami zawrzeć i na konferencji gosp. w Genewie, na którą Polskę oficjalnie rząd włoski zaprosił, postawić konferencję przed faktem dokonanym.

W sprawie Wilna oświadczył minister, iż polski rząd zachowuje się w rezerwie, czekając na postanowienie Sejmu wileńskiego. Dalsza polityka autonomii czy wcielenia, zależną będzie właśnie od tego, co Sejm wileński uchwali.

Mówcy poruszali jeszcze kilka spraw podważających, jak np. konieczność uwagi na politykę japońską, ze względu na plany Japonii w Rosji. Jedynie tylko piastowcy w osobie Witosów i Rataja zdradzali wielką chęć obalenia p. ministra, gdyż chcieliby oni nanowem opanować rząd w Polsce i podnosząc się z upadku Ojczyznę znowu pogrążyć w anarchii. — Niestety atak Witosów się nie udał.

Z obrad sejmowych.

Sejm po załatwieniu kilku interpelacji odesłał do Komisji rządowej projekt ustawy o podatku od wzbogacenia się w czasie wojny czyto przez nabycie nowych posiadłości, czy też przez spłatę długów hipotecznych. Ustawa ta nie dotyczy jednak nabywców drobnych posiadłości lub drobnych długów hipotecznych (do 100 tys. Mk.).

Następnie rozpatrywano projekt noweli do ustawy o ograniczeniu sprzedaży alkoholu, wniesiony przez p. ministra Michalskiego.

Nowela przewiduje redukcję szynków — czemu jak wiadomo, sprzeciwiają się niektórzy piastowcy — kary na pijaków i szynkarzy, oddawanie koncesyj inwalidom. Załatwiono następnie w przyjęciu szeregu rezolucyj sprawę straży na granicach Polski, gdzie zwłaszcza na wschodzie i zachodzie odbywa się na wielką skalę przetrzebienie. W tym celu należy czempreszej wprowadzić cywilne bataliony celne, w miejsce obecnych wojskowych i poddać je kompetencji ministerstwa skarbu. Sejm wezwał również Rząd do wypracowania ustawy, mającej na celu pomoc zdemobilizowanym oficerom i żołnierzom, zwłaszcza inwalidom.

Posiedzenia Sejmu odbywają się znowu co wtorek i piątek. Dużo posłów w czasie obrad bywa nieobecnych.

Sprawa Jaworzyny.

Konferencja ambasadorów oznaczyła jako termin prekluzywny do uregulowania sprawy Jaworzyny zgodnie z życzeniami rządu czeskiego i polskiego dzień 6-go maja 1922 roku, t. j. termin zgodny z układem polsko-czeskim. Między Pragę a Warszawą panuje w sprawie Jaworzyny ciągła wymiana zdań, która ma przygotować odpowiednio wnio-

Galicja wschodnia przedmiotem obrad Ligi.

Otwartą raną Polski — to Galicja wschodnia. Od tysiąca lat toczyła się walka między Rosją i Rusinami a Polską o ten właśnie kraj, a tzw. „grody czerwieńskie“ były wschodnią strażą Polski, broniącą kraj nasz przed wschodnimi napadami. Od czasów Jadwigi (1375) utrzymywała Polska prawie stale ten kraj zwany Rusią czerwoną przy Polskiej Koronie. Wprawdzie wojny kozackie chciały znowu ten kraj od Polski odebrać, jednakże kultura polska i polski żywioł cywilizacyjny utrzymały b. Galicję wsch. przy Polsce aż do rozbiorów, w czasie których Galicja wsch. przypadła Austrii. Dla osłabienia żywiołu polskiego wywołał politycy austriaccy zaciekły spór między Rusinami, a Polakami (znane bójki we Lwowie), a nawet po upadku Austrii, Wasył Habsburg i inni oficerowie austriaccy wiedli hajdamackich Ukraińców na Lwów. Wiadomo, że obronili się „Lwowskie orłeta“ przy pomocy głównie Poznańczyków. Jednakże wszechwładna Rada „pięciu“, a następnie „czterech“ — rościła sobie prawo do ziem poaustriackich, to też 25. czerwca 1919 upoważniła Polskę — choć o tośmy nie prosili — do zajęcia Galicji wsch., a 25. lipca 1919 oddała Polsce mandat rządów w Galicji wsch. na lat 25. Polska jednak takiego rozstrzygnięcia nie przyjęła, uważając Galicję wsch. za kraj polski. Tymczasem w roku 1920 i 1921 przechodzi Galicja wsch. napad ukraiński i bolszewicki. Polska osłabiona walką na całym froncie wschodnim, obroniła jednak Galicję wsch. i nawiązała kontakt z Rumunją, zawierając z nią przymierze. Na zachodzie zaś żydzi i ukraińcy przy pomocy Anglii, aby Polskę osłabić, przygotowali t. zw. traktat w Sevres (10. sierpnia 1920), mocą którego Galicja wsch. ma być osobnym państwem. Traktatu tego nie podpisała Polska i dlatego nie jest on dla nas obowiązującym. Jednakże Francja chcąc Polsce dopomóc do pewnego ustalenia granic wschodnich, podała w ost. dniach traktat ze Sevres na porządek dzienny obrad Ligi nar. Sprawa Galicji wsch. rozstrzygnięta więc raz — albo — albo. Jest jednak nadzieja, że Galicja wsch. utrzyma się przy Polsce. Mamy bowiem za sobą obok innych dwa ważne atuty: 1) że Galicja wsch. faktycznie mamy w swych rękach, 2) żeśmy ją sobie na bolszewikach i ukraińcach bez pomocy koalicji wywalczyli w r. 1920. Jest więc nasza.

Zagranica. Francja.

Gabinet Poincaro objął urzędowanie. Teki ministerjalne objęli przeważnie mężowie zaufania bloku narodowego. Poincaro wygłosił swój program, w którym domaga się absolutnie od Niemiec zapłaty odszkodowań. Jeśli zniszczona i stratomana Francja mogła wypłacić dotąd 80 miliardów inwalidom, na odbudowę itd., to jest niemożliwe, aby zniszczone Niemcy po wypłaceniu 2 miliardów już mogli bankrutować. Niemcy muszą płacić odszkodowania.

Ta część mowy była gorąco oklaskiwana. — W sprawie stosunku do Anglii oświadczył Poincaro, że jest za przymierzem z Anglią, ale pod warunkiem, że Anglija uzna równość Francji a nie tak jak dotąd, że Anglija zapewniała sobie korzyści kosztem ustępstw francuskich. W obradach konferencji w Genewie (albo w Rzymie) wzięła Francja udział pod warunkiem, że nie będzie tam nawet wspomnienia o traktacie wersalskim, który co do odszkodowań i gwarancji musi zostać nienaruszony.

Rząd Poincaro ma w Sejmie franc. absolutną większość (600 posłów — 400 za Poincaro). Stanowisko Poincaro wzmacnia bardzo europejskie położenie i znaczenie Polski.

Rosja.

Na początku swej działalności, jak pisze „Czerwony Marszałek“ dążyli bolszewicy zupełnie świadomie do nadmiernej emisji banknotów, celem ostatecznego usunięcia pieniędzy z obrotu i przejścia do handlu wymiennego. Następnie sytuacja się zmieniła zupełnie i bolszewicy zmuszeni byli uznać pomiędzy innymi „przesadami“ burżuazj-nemi i pieniądź. Obecnie wyszukują oni sposobów, aby ograniczyć roboty maszyny drukarskiej.

Za pierwszy krok w tym kierunku należy uważać emisję tak zwanych rubli wzoru 1922 roku. Ten nowy rubel równa się dziesięciu tysięcy rublom poprzednich emisji.

Na dawniejszych pieniądzach sowieckich wydrukowane były słowa „rasczetyj znak“ co znaczy po polsku: bilet wymienny, na nowych rublach widnieje napis „gosudarstwiennyj dieneznyj znak obraza 1922 goda“, po polsku: „pieniądz państwowy emisji 1922 roku“, na stronie zaś odwrotnej nowego rubla widnieje napis: „jeden rubel emisji 1922 roku równa się 10.000 rublom wszystkich poprzednich emisji i musi być według tej relacji przyjmowany przez instytucje Rzeczypospolitej oraz osoby prywatne“.

Sowiety przywracają własność prywatną.

Rząd sowiecki rozpoznał, że tylko te przedsiębiorstwa prywatne są własnością rządu, które zostały znacjonalizowane przed 27 marca 1921 roku pl. st. Wszelka inna własność prywatna wraca do swych dawnych właścicieli.

Przedsiębiorstwa mniejsze, nie zatrudniające więcej jak 20 robotników, o ile nie są w całej pełni wykorzystane przez państwo, wracają również do rąk dawnych właścicieli, należy jednakowoż wrócić państwu wszelkie inwestycje w nich dokonane. Za przedmioty, zabrane przez państwo, nie należy się dawnym właścicielom żadne odszkodowanie.

Rumunja.

W ubiegłym tygodniu było w Rumunji przesilenie gabinetowe. Na czele rządu stanął zamiast Take Jonescu ego — twórcy przymierza rumuńsko-polskiego — p. Jan Brătianu, liberal. O ile Take Jonescu był zwolennikiem połączenia Słowian, twórcą małej ententy (Rumunja, Polska, Czechy, Jugosławia, Grecja, Serbja) przeciw Bułgarii, Węgrom, a w dalszym ciągu Turcji i Niemcom, — o tyle nowy premier jest raczej zwolennikiem Węgrów i Niemców. Polska traci w ustępującym premierze szczerego przyjaciela. Jednakże premierze Rumunji z Polską ma dalej swoich obrońców w rządzie rumuńskim, których przywódcą jest p. Duka, obecny min. spraw zagr.

Co pisze lud.

Dąbrowa.

Dnia 16 stycznia b. r. odbył się u nas w sali „Sokoła“ wielki wiec publiczny stronnictwa katolicko-ludowego. Na wiec przyszła taka liczba ludu z całego powiatu, że wielka sala pomieścić ich nie mogła. Na wiec ten katolicko-ludowy przybyli pp. posłowie: ks. Dr. Lubelski i p. Maślanka.

Obrady zajął ks. kanonik Słowiński, poczem powołano na przewodniczącego p. Franciszka Wolnika, na zastępcę p. Wojciecha Misiaszka, a na sekretarza p. Wiktora Kardasia. Przewodniczący udzielił głosu posłowi ks. dr. Dr. Lubelskiemu który w pięknych słowach przedstawił sprawę naszych granic, sprawę Wilna i Galicji wschodniej, a następnie sprawy wewnętrzne, jak reformę rolną i stanowiska klubu katolicko-ludowego do religii i spraw ludowych, mówiąc z naciskiem, że klub ten w niczem nie zdradził wiary św. ani praw ludu, owszem zawsze bronił takowych. Z pogardą zaś odrzucił oszczerstwa piastowców, że klub ich

nie chciał uwolnienia malarońskich od daniny, gdyż właśnie posłowie katolicko-ludowi imieniem głosowali, aby malaroła byli wolni od płacenia daniny.

Następnie zabrał głos p. poseł Maślanka i w sprawozdaniu swoim wykazał, że przeciw religii katolickiej walczą żydzi, socjaliści i masoni, a między posłami jeszcze stapińszczycy i mniej lub więcej otwarci piastowcy, którzy też lud w wielu sprawach zdradzili. Ostre słowa krytyki nie podobały się obecnym na sali piastowcom i chcieli mówcę zagłuszyć, aby się lud prawdy nie dowiedział. Na zapytanie jednak p. Maślanki i p. Misiaszka, aby wykazali, w czym posłowie katolicko-ludowi przeciw interesom chłopskim głosowali, nie mogli odpowiedzieć. Próbował bronić piastowców p. dr. Staśko, ale na zawołanie, aby coś o żydach powiedział, zaczął się kręcić, że żydzi głosują z narodową demokracją. Na to jednak tak ks. Lubelski, jak p. Maślanka udowodnili że żydzi trzymają i często głosują przeciw religii i prawom ludowym razem z piastowcami. Chciał nawet p. Staśko, aby partji jego uchwalono zaufanie lecz sam się śmiał z tego i cała sala to za śmiechem odrzuciła.

W czasie dyskusji na wniosek ks. Halaka uchwalono, że wszyscy zebrani, tak katolicko-ludowi, jak piastowcy, domagają się, aby szkoła polska była katolicka i narodowa i te polecają posłom w Sejmie przedstawić; domagają się, aby rząd lepiej zapobiegał się uchodźcami i sierotami po poległych na wojnie. Następnie na jego wniosek uchwalono, aby posłowie wnieśli zapytanie, na jakiej podstawie b. minister Rataj (piastowiec) usunął delegatów gminnych i duszpasterzy z rad szkolnych miejscowych.

Ponieważ pp. posłowie mieli odejść do Warszawy, przeto wybrano członków do powiatowego Zarządu S. K. L. który to wybór przeszedł jednogłośnie. W końcu odczytano rezolucje, które jednogłośnie, bez żadnego sprzeciwu zostały uchwalone, a mianowicie:

1. Zgromadzeni dnia 16 stycznia 1922 r. w sali „Sokoła“ dąbrowskiego, ze wszystkich gmin powiatu dąbrowskiego uchwalamy jednogłośnie votum zaufania wszystkim posłom stronnictwa katolicko-ludowego.

2. Składamy jak najserdeczniejsze podziękowanie tym pp. posłom, którzy przybyli na zaproszenie i udzieliłi nam wyczerpujących informacji, t. j. ks. Lubelskiemu i p. Maślance. Równocześnie poczuwamy się do obowiązku w imieniu wszystkich bezrolnych i malarońskich złożyć podziękowanie za tak gorliwą opiekę w Sejmie nad nimi w czasie uchwały sejmowej nad daniną.

3. Tak samo przyrzekamy współpracę w organizacji S. K. L. bo tylko tym sposobem zwalczamy wszystkich wrogów religii katolickiej, kończąc tym okrzykiem: „Niech żyje polskie stronnictwo katolicko-ludowe“, co zebrani okrzykiem powtórzyli. Ks. Dr. Lubelski podziękował za zaufanie, i obiecał, że zajmie się każdą sprawą, jaką mu wyborcy polecą. Przewodniczący wiec rozwiązał, a zebrani odśpiewali: „Boże coś Polską“ i „Nie rzucim ziemi“ i salę opuścili.

A. J., katolicko-ludowy.

Szczucin.

Dnia 6 stycznia b. r. odbyło się w naszej parafji siódme z rzędu zgromadzenie członków Zw. S. K. L. Sali kasy katechetycznej była przepelniona po brzegi. Zebranie zajął w dłuższym i pięknym przemówieniu przewodniczący Związku Duda Szczepan, mówiąc o kościele narodowym, nazwał postać Pułka „antychrystem“, który się zjawiał nie wiadomo z jakiego pokolenia...

Następnie przemawiał p. Wanatowicz Leon, który zaznaczył między innymi, że potrzeby klas narodu są różne i dla tego powinniśmy stanąć w stronnictwie takim, które nie daje przywilejów jednej tylko klasie, a o innych zupełnie zapomina, ale każdej klasie narodu zapewnia sprawiedliwe prawa i troskliwą opiekę ze strony Rządu. Stronnictwem takim jest tylko S. K. L. na zasadach prawdziwie katolickich oparte. P. Gród Wojciech nawoływał do współpracy w organizacji Zw. S. K. L., p. Zaliński Józef przedstawił pięknie stosunek księży do polityki; na zapytania p. Zalińskiego zgro-

madzeni odpowiadał: „chcemy księży w polityce“ i „kuchany naszych księży“.

Tak samo piękny referat wygłosił p. Tobiaszówna Karolina z Wólki Białobrzehowskiej, piętnując wszystkie stowarzyszenia, które przeciw religji katolickiej występują.

Wszystkie referaty naprzemiennie rzesistemi oklaskami. Po referatach rozwinęła się szeroka dyskusja. Zabierało głos paru mowców i uchwalono, ażeby założyć spółkę handlową, która będzie miała za zadanie zwalczać żydów. W spółkę przewidziany jest kapitał około dwóch milionów a jest nadzieja, że zrozumieją i inni i kapitał ten się jeszcze powiększy.

Na zakończenie uchwalono następujące rezolucje: 1. Zgromadzeni dnia 6 stycznia 1922 r. w Szczucinie przyrzekają wszystkie katolickie przemysł i calych sil popierać. 2. Przyrzekają współpracę w organizacji S. K. L. 3. Posłom S. K. L. uchwalają jednogłośnie wotum zaufania i przyrzekają ich w każdej chwili popierać.

Gdyby wszystkie gminy i parafje wzięły sobie, z nas przykład, to byśmy wnet pokazali, że nie płatni agitatorzy ludowcowi, ale czyste sumienie katolickiego chłopca w Polsce zwycięża.

Kordas Wiktor, sekr. Związku S. K. L.

KRONIKA.

NABOŻENSTWO ZA DUSZĘ Ś. P. PAPIEŻA BENEDYKTA XV. Książę Biskup krakowski Adam Stefan Sapieha odprawił we czwartek dnia 26 b. m. uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze Wawelskiej za duszę ś. p. Papieża Benedykta XV. W nabożeństwie wzięło udział liczne Duchowieństwo, przedstawiciele władz i tłumy publiczności. Zamierzony wyjazd księcia Biskupa do Paryża, został wskutek śmierci Papieża odłożony.

ŚWIĘCENIA KAPLAŃSKIE. W niedzielę dnia 29 b. m. odbędą się w kaplicy Seminarjum duchownego w Krakowie święcenia kapłańskie. Święcenia otrzymają alumni piątego roku tegoż Seminarjum: Gałuszka Antoni z Krakowa, Gergowich Tadeusz z Jaworzna, Kózka Franciszek z Kęt i Smolarek Franciszek z Kęt.

DALSZY CIĄG niezwykle ciekawego opowiadania p. M. „Kół na wzgórzu“, z braku miejsca odkładamy do następnego numeru.

MILJONÓWKA. Na ostatnim ciągnięciu milionówki, wygrana padła na numer 4,361,696, nie wiadomo gdzie sprzedany.

POGRZEB ś. p. Marji ze Stawiańskich Potockowej odbył się dnia 16 b. m. w Nowym Śączu. Dotkniętemu tym smutnym wypadkiem mężowi ś. p. Zmarłej, posłowi Janowi Potockowski, Prezesowi S. K. L., składa wyrazy współczucia Redakcja.

CENY ZŁOTA I SREBRA. P. K. K. P. kupuje obecnie złoto i srebro, na rachunek Ministerstwa skarbu po cenach niżej podanych: Ruble po 1500 za złoto, 650 za srebro, marki niemieckie po 695 za złoto, 180 za srebro, korony austriackie 590 za złoto, 150 za srebro, jednostka państw. należących do Unji łacińskiej 560 za złoto, 150 za srebro, dolary 2.915 za złoto, 870 za srebro, korony skandynawskie 780 za złoto, 215 za srebro, 1 gram czystego kruszcu w monecie 1.937 za złoto, 36 za srebro.

EPIDEMJA ŚPIĄCZKI. W Krakowie wybuchła zaraźliwa choroba, zwana śpiączką, na którą zapadają tak dzieci, jak i dorośli. Przebieg choroby trwa kilkanaście dni.

KOMENDANT SZPITALA izol. w Dęblinie donosi nam, że Jan Cierpich zmarł w tymże szpitalu na dur płamisty w dniu 19 listopada 1921 r.

Humor i satyra.

ORGANISTA I FUJARA.

Na posiedzeniu sejmowem, dnia 10 b. m., gdy poseł Wichliński (Ch. Nar. Str. Pr.) szedł ku trybunie, ażeby wygłosić przemowę, powitał go poseł Herp (N. P. R.) okrzykiem: „Organista idzie! P. Wichliński na to odrzucił krótko: „Jeszcze organista na klawisz nie nacisnął, a już się odzywa fujara“. Cały Sejm pokładał się od śmiechu na tę ciętą odprawę.

Odpowiedzi Redakcji.

B. Elbaszewski, Dąbrowa. Trochę skróciłmy, bo mało mamy miejsca. Za życzenia i opłatek dziękujemy. Z listu widać, że Pan pracuje rozumnie i opiera się na faktach. — **Szarniak Jan, Podwilk.** O ile nam wiadomo, to robotnicy do Francji mają wyjeżdżać z końcem stycznia. Gdy będziemy mieć pewne informacje, to wam jeszcze damy znać. **W. Jabłoński, Uhnów.** Za piękne życzenia serdecznie dziękujemy. — **Ks. Piechowiec, Nockowa.** Po zasięgnięciu odpowiednich informacji będziemy starali się wyjaśnić sprawę, chociaż rzecz ta jest ściśle związana z obecnymi rokowaniami między rządem a Episkopatem w sprawie dóbr kościelnych. **Franciszek Bratko, Hyllinge-Danja.** List w całości otrzymaliśmy. Dziesięć koron również. Zapisaliśmy na prenumeratę caloroczną. Cieszymy się, że wam się „Lud katolicki“ tak bardzo podoba. My wiemy, że mu jeszcze dużo rzeczy brakuje, ale starać się będziemy, żeby jedyne to pismo szczerze ludowe i szczerze katolickie coraz lepiej opowiadało swym trudnym zadaniom. — **Jan Nikiel, Tuchów.** Za list i cenne wiadomości dziękujemy. Korespondencje już „idą“. Prosimy znowu o jaką wiadomość. — **P. Władysław Kacanił, Przemyśl.** **Kajetan Radwański, Świątniki dolne.** **Michał Piar, Brzeźko.** Odpowiadamy listownie. — **Antoni Majkut, Grodzisko.** Po drzewka owocowe napiszę kartkę: Zarząd dóbr WP. Lubieńskiego. Zassów koło Czarnej, p. l. — **W. Sudkówna.** Należałoby jednak wymienić, ile na co przeznaczono, bo tylko ścisłość w tym wypadku może przekonać każdego. — **Sarapata Fr.** „Szczęść Boże“ w dalszej pracy. **Babiarz Tadeusz.** Zamieścimy. Na walkę trzeba być w każdym wypadku przygotowanym, bo S. K. L. musi sobie ciężką pracą torować drogę do sere i do mózgów. — **Ks. Andrzej Paryś, Liszki.** Odpowiadamy listem. **T. Kowalik, Świątniki z. Sandomierska.** List Wasz szczerze nas uleszył. Widać z tego, że ludu polskiego żadne zabory podzielić nie mogą, bo czuje się on jedną rodziną. Niestety jednak różni nieproszeni opiekunowie chcieli nas na wrogie obozy podzielić i dlatego musimy nieraz walką zdobywać sobie należyte stanowisko. „Nasze Obrazki“ możemy przysłać od początku po 20 Mk. za egz. i po tej cenie nadal posyłać. Proszę napisać do Administracji naszej pod jakim adresem je posyłać. — **Ks. Maurycy Rzeźnik, Koto z. Kielecka.** List przesyłaliśmy do Nacz. Sekret. Młodzieży, skąd Przew. ks. dobr. otrzyma odpowiednią instrukcję. Program posyłamy i prosimy o rozszerzenie „Ludu katolickiego“ w tamtych strmach. — **Fr. Rzykiewicz, Gromnik.** Sprawozdanie będzie w najbliż. nrze. Czy wszyscy członkowie S. K. L. u was czytają „Lud katolicki“? — **Wojciech Chrzan, Świebodzin.** Sprawę oddaliśmy Dyrekcji Pocht w Krakowie do zbadania i ukarania winnych, poruszamy ją też publicznie w gazecie. Gdyby temu panu nie pomogło, prosimy donieść nam powtórnie, a wniesiemy interpelacje do Ministerstwa w Warszawie. — **Ks. Jakób Szurlej, Brzoza Królewska.** Odpow. listownie szerzej. — **Jan Nikiel, Tuchów.** Za sprawozdanie dziękujemy. Zyczynmy powodzenia w dalszej pracy. **Antoni Rzeszółko, Walenty Zajac, Spytkowice.** Odpowiedź kartką przesyłamy. — **Katarzyna Bohonos, Mołozów z. Lubelska.** W sprawie zaginionego męża w Ameryce trzeba napisać do Konsulatu generalnego Rzeczypospolitej Polskiej: Chicago III. 1115 N. Robey str. N. A. My się nie możemy tą sprawą zająć ze względu na koszty połączone z wyszukiwaniem zaginionych. W liście do Konsulatu trzeba podać ostatni adres zaginionego. — **J. Krukuska, Szczepanów.** W Ujeździe Bartyczkowskim gub. kijowska sprawują władzę sowiety. Nie więc dziwnego, że Pan niema stamtąd żadnej wiadomości o swej metryce. Jeśli jednak chodzi tylko o metrykę urodzenia Pana, to Panu może Konsystorz w Tarnowie tę sprawę załatwić. Trzeba tylko wnieść odpowiednią prośbę, którą Panu napisze Urząd parafjalny obecnego miejsca zamieszkania. Osobno należy starać się o dyspensę od przedstawio-

nia metryki ur. w starostwie, względnie w województwie. — **Ks. B. Łaciak, Fr. Rawa, Biedron Szyk, Czesław Gracjusz, Różów.** Posyłamy kartkę z odpowiedzią. — **Jan Rysak, Łoniewy.** Za list bardzo dziękujemy, zamieścimy go w miarę miejsca i prosimy nadal o współpracownictwo. Dla P. Szczepana pozdrowienie i „Szczęść Boże“ w pracy organizacyjnej. — **Józef Woźniak, Koresp. z parafji Szczecińskiej** musimy trochę skrócić, bo zadługa. Ze Skrzynki była już umieszczona. — 100 Mk. zapisaaliśmy na fundusz prasowy. — **Wojciech Frychowicz, Józef Noga.** Prosimy o dalsze wiadomości. — **Powisłak z S. K. L.** Dziękujemy. Książeczki posyłamy. — **Genowefa Pełdenówna.** Nie piszecie nam, jak się nazywa ta pobożna pani hrabina, co wam za caloroczną pracę tylko dwa tysiące marek zapłaciła. Napiszcie nam jej nazwisko i adres, a my sprawdzimy, czy tak jest. Jeśli naprawdę taką wam czyni krzywdę, to ogłosimy w gazecie. — **Antoni Topór, Delastowice.** Czy „Fig. cz.“ wychodzi nie wiemy, zdaje się że nie wychodzi. Adres „Szczotka“ Lwów Zimorowicza 5, — ale to nie jest pismo humorystyczne dla wsi, tylko dla miast, a nadto są tam często rzeczy nie zawsze zgodne z moralnością chrześcijańską. — **Jan Nosek, Konsulat rumuński** niema filji we Lwowie. — **Antoni Żytkowski, post. żand. Bogumiłowice.** Według wiadomości, któreśmy otrzymali z Ameryki, adres Józefa Midury jest następujący: Bond str. 220. So. Fifth str. Elizabeth; N. J. — **Józef Tarka, Wola Żelichowska.** Niema u nas niestety takich szpitali, o jakie się pytacie. Niektóre miasta jak np. Kraków, mają, ale tylko dla swoich przynależnych za darmo, a dla obcych zaś za dość znaczną opłatą, o ile jest miejsce. Gdy powstaną gminy zbiorowe, wtedy można będzie o takim szpitaliku w każdej gminie pomyśleć. — W sprawie zmiany granic gminy, sprawa jest możliwa do załatwienia. Dawniej wnosilo się podanie do Namiestnictwa, dziś należy to do województwa. Trzeba z tem zgłosić się do geometry, który wam udzieli odpowiednich wskazówek. Zdaje się jednak, że ze względu na będącą w toku reformę gminną i tworzenie gmin zbiorowych, najlepiej parę miesięcy się z tą sprawą wstrzymać. — **Jakób Skrabski, Grybów.** Według wyrażnego brzmienia § 757 u. c. cały spadek po bracie ciętecznym dziedziczy pozostała wdowa. Bracia cięteczni i stryjeczni są wykluczeni od spadku. Połowę spadku mogliby dziedziczyć, gdyby żyli, rodzice zmarłego, rodzeni bracia i siostry, przyrodni bratankowie lub siostrzeńce, oraz dziadowie — dalsi krewni są wykluczeni. Nie należy więc wdowie robić trudności, a sobie niepotrzebnych kosztów. — Wszystkim pytającym o informacje w sprawie wyjazdu na roboty do Francji donosimy, że dział rolniczy misji francuskiej do wysyłania robotników do Francji, znajduje się: Kraków, ul. Podzamcze 30. — W Czestochowie zaś (ul. Jasnogórska 24) jest nadal czynny, iek poprzednio, oddział wyłącznie dla górników, Tam więc należy się zwracać po szczegółowe informacje, gdyż biura te są do tego właśnie przeznaczone. — **Jan Żarowski, Lipnica Wielka.** Skoro żydówka wdała się o dom w proces, musi się Pan ta sama droga bronić. Radzimy postarać się o świadectwo ubóstwa z gminy, wnieść ustne prośbę do sądu o udzielenie prawa ubogich w procesie i ustanowienie bezpłatnego adwokata. Jak sąd sprawę rozstrzygnie nie da się przewidzieć, bo ustawa o ochronie dzierzawców często boleśniei chłobów dotyka, niż obszarników. — **Stanisław Stawarz, Żywiec.** Porady prawnej w sprawie rodzinnej udzielamy Panu listownie. — Na reszcie listów odnowimy w nast. nrze, prosząc o łaskawą cierpliwość.

Odpowiedzi Administracji.

Kółko rolnicze, Dobra k. Limanowej. Kalendarzy ściennych ani kieszonkowych nie mamy. **Ks. Wojciech Stachyrak, Intama.** Prenumerata za r. 1921 wyrównana, otrzymaną kwotę zapisaaliśmy na rok bieżący. Urząd parafjalny, Maj-

dan sieniowski Prenumerata za rok ubiegły wyrównana. Urząd parafjalny, Ulanowice. Prenumerata za r. 1921 wyrównana. Ks. Stanisław Żmudzkiński, Jacemierz. Prenumerata Urzędu parafjalnego w Humniskach za r. 1921 wyrównana.

Prosimy uprzejmie P. T. Prenumeratorów, by zawsze byli łaskawi zaznaczyć na czeku czy też przekazać, na co daną kwotę przesyłają.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie przyjmuje odpowiedzialności.

DR. A. SZATKOWSKI
Zakład leczenia dentystycznego
w Tarnowie, ul. Krakowska 41, I p.

NA CHWAŁĘ BOŻĄ,

modlitewnik dla młodzieży. Cena egzemplarza oprawnego w płótno angielskie wynosi razem z przesyłką pocztową na gorszym papierze 160 M., na lepszym 210 M. Zamówienia przyjmuje ks. Ignacy Chwirut, Lwów, Czarnieckiego 32.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenta wojskowe demobilizacyjne na nazwisko: Adam Menderak, rocznik 1894, z Dąbrowy k. Tarnowa. L. 25.

UNIEWAŻNIA SIĘ skradzione na stacji kolejowej w Drohobyczu dn. 23. grudnia 1921. dokumenta wojskowe demobilizacyjne, wystawione przez Dowództwo I. p. Artylerji górskiej. Józef Stepien z Janczowy p. Siedlce pow. Nowy Sącz, Małopolska. L. 26.

UNIEWAŻNIAM zgubioną w drodze z Krakowa do Bochni kartę zwolnienia. Józef Kołodziej, Bogucice N. 64. pow. Bochnia. L. 28.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę wojskową, wystawioną na imię: Stanisław Marzec, gmina Obrazów Bileza, p. Sandomierz. L. 32.

ORGANISTA KAWALER, Józef Drajewicz, Równe ad Dukla p. I. poszukuje posady na wsi lub w miasteczku. Zgłoszenia z podaniem warunków wprost do interesowanego. L. 18.

UNIEWAŻNIAM zgubioną w dniu 5. bm. kartę demobilizacyjną, wystawioną dnia 18. kwietnia 1921, na nazwisko Karol Marek, Kobierzyn, powiat Tarnów. L. 19.

UNIEWAŻNIAM zgubione papiery wojskowe. Piotr Borczuch, Szczepanowice, pow. Tarnów. L. 20.

MACIEJ WENE, majster stolarski, Zabno, ul. 3-go Maja za Apteką, ma stało na składzie gotowe trumny, po niskich cenach. L. 21.

JEST ZARAZ DO SPRZEDANIA majątek, składający się z 7 morgów pola, budynek murowany, stajnia, stodoła, wszystko w dobrym stanie. Szkoła w miejscu. Zgłoszenia u Józefa Imburskiego, Trzciana, pow. Mielec. L. 21.

UNIEWAŻNIA SIĘ skradzioną książkę reklamacyjną Feliksa Małka, ur. 1900. w Łuszczykach, pow. Dąbrowa. L. 24.

PARCELUJĘ w powiecie Stopnica blisko miasta powiatowego Busko 250 morgów ziemi dobrej. Cena od 80 do 100 tysięcy marek. — Informacji udzieli: Geometra Techman, Busko, pow. Stopnica. L. 34.

POSZUKUJĘ trzech fernali na wikt lub ordynarję oraz kucharki, niańki i pomocnicy do kuchni. Zgłoszenia do Zarządu dóbr Łobozew poczta Ustrzyki dolne. L. 35.

KUPIĘ AMERYKAŃSKĄ POLSKĄ pożyczkę dolarową. Piszcie podając cenę: S. M. skrytka p. 20. Tarnów. L. 36

ZGUBIONE DOKUMENTA WOJSKOWE na nazwisko Gierlak Wiktor, wydane przez 18. eskadrę lotniczą w Dęblinie, unieważnia się. L. 38.

GOSPODARSTWO składające się z 15 morgów pola ornego, 8 morgów lasu, budynki gospodarcze nowe, inwentarz żywy i martwy do sprzedania. Kościół, poczta i kolej na miejscu. 39 Tomasz Pieczarka, Płośna.

**WYDAWNICTWO
KSIEŻY MISJONARZY
W KRAKOWIE, KLEPARZ 19.**

poleca następujące książki do nabożeństwa:

Na wielki post:
Nabożeństwo do Męki Pańskiej opr. pl. str. 360. . . . . 280 M.
Ma miesiąc Marzec:
Miesiąc św. Józefa str. 328. . . . . 200 M.
Dla młodzieży nadają się szczególnie:
Zbiorek modlitw. opr. pl. . . . . 250 M.
Szkoła Chrystusowa opr. pl. . . . . 300 M.
U stóp Misirza, opr. pl. . . . . 300 M.

Wielobnym Księgom Katechetom:
Katechezy, Ks. Pichlera, opracował Ks. Bielawski, Tom I. na składzie, II i III. w drukn. L. 33.

Dąbrowa, dn. 20. stycznia 1922.
WALNE ZGROMADZENIE

Członków Spółki rolniczo-handlowej „Łan“ w Dąbrowie k. Tarnowa odbędzie się dn. 10. lutego 1922 o godz. 11 przed połudn. w sali „Sokoła“ w Dąbrowie.

- Porządek dzienny:
- 1) Zagajenie i odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
  - 2) Sprawozdanie Dyrekcji.
  - 3) Sprawozdanie z lustracji przeprowadzonej przez lustratora z Patronatu.
  - 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Dyrekcji.
  - 5) Rozdział czystego zysku.
  - 6) Uchwalenie wysokości udziałów.
  - 7) Wybór 5 członków Rady Nadzorczej.
  - 8) Wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej.
  - 9) Wnioski i interpelacje.
- W razie braku kompletu odbędzie się powtórne Zgromadzenie w tym samym dniu i lokalu o godz. 12 w południe. — Wstęp na salę i udział w obradach dozwolony tylko Członkom za okazaniem książeczki udziałowej, oświadczającej najmniej na 100 Mk.
- Jan Wilk. sekretarz. Jan Leon Konopka. prezes Rady Nadzorczej.

UNIEWAŻNIAM skradzione papiery wojskowe na nazwisko Józef Papierz Siedlce, pow. Tarnów. L. 37.

DO SPRZEDANIA gospodarstwo rolne składające się z 9 morgów — 6 morgów orne, gleba pszenna, 3 morgi łąki, budynki gospodarcze nowe, inwentarz żywy i martwy. Szkoła w miejscu, od kościoła 1 km do stacji kolejowej do Tarnowa 5 klm. — Wojciech Szatko, Zaczarnie poczta Lisia góra. L. 23.

Kalendarz Polski na r. 1922,
zawiera: Wiadomości o Polsce, Konstytucje Państwa, wiele artykułów pouczających i opowiadań z obrazkami, poradnik kucharzski, spis jarmarków i t. d. Do każdego dodany jest pięknie kolorowany obraz Matki-Boskiej. Cena z przesyłką pocztową 230 Mk. przy 10 egzemplarzach 200 Mk., przy 25 egz. 180 M. Obraz osobno z przesyłką 50 Mk.
Adres: Ks. Ignacy Chwirut, Lwów, ulica Czarnieckiego L. 32 819

**W ADMINISTRACJI
„LUDU KATOLICKIEGO“**

są do nabycia następujące książeczki:

- 1) „Luzik“, Sześć ciekawych opowiadań. W. Deszczakowskiej cena 100 M.
- 2) Kościół i cudowny obraz Najśw. Panny w Okulicach, X. Szoldrskiego, cena 100 Mk.
- 3) Mężennicy kartagińscy, obraz w 5 odsłonach X. Jędrusa, cena 100 Mk.
- 4) Wanda, dramat legendarny w 8 aktach cena 160 Mk.
- 5) Pod Mieczowem, obraz z powstania 1863 r. X. J., cena 100 Mk.
- 6) Zmartwychwstanie, utwór sceniczny w 3 aktach, napisał wierszem J. Lorenz, cena 150 Mk.
- 7) Kalendarz Polski na rok 1922, cena 230 Mk.
- 8) Rok Chrystusowy w pleśniach, cena 150 Mk.
- 9) Droga betleemska czyli Stacje do Dzieciątka Jezus ułożył X. Karol Rychlik. Cena 50 M.

Jeśli chcecie mieć artystyczne aparata liturgiczne w swoich Kościołach udajcie się tylko do firmy

F. Kopaczyński i S^{ka}

Tel. 2330. KRAKOW, ul. Bracka 2. Tel. 2330.
(Pracownia dla sztuki kościelnej).

POSIADAMY NA SKŁADZIE: MONSTRANCJE srebrne i metalowe — KIELICHY. — SZATY liturgiczne — ADAMASZKI — FERETRONY.
Prosimy żądać kosztorysów, lub zwiedzić nasz zakład.

„Już wyszedł z druku“ ROLNICY! „Już wyszedł z druku“

KALENDARZ ROLNICZY NA ROK 1922.

Nakładem Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego.
Zawiera bogatą treść ze wszystkich dziedzin gospodarstwa wielkiego, liczne wskazówki i ilustracje.
CENA 300 Mkp. WRAZ Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ.
Wysłać się za saliczką. — Adresować:
Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Kraków, pl. Szczępański 8.

UNIEWAŻNIAM skradzione mi w dniu 5. października 1921. podczas pracy w polu zaświadczenie wojskowe na 12 miesięcy, wystawione przez Pow. K. U. w Rzeszowie. Piotr Borowiec, rocznik 1900, Ostrów, pow. Ropczyce. L. 27.

KTO CHCE KUPIĆ rzetelnie i tanio gospodarstwo, młyny, cegielnie, folwarki, hotele, domy, cukiernie etc. niech się uda do znanego już pośrednika w Małopolsce J. Stasińskiego w Wąbrzeźnie (Pomorze), Matejki I. — Są bowiem niesumienni pośrednicy, którzy nie za procent, lecz za nadwyżkę w cenie żądanej, pracują ze szkodą kupującego. L. 10.

Kto ma zamiar rozpocząć wczas z wiosną budowę, niech zawczasu postara się o potrzebne materiały do budowy

FIRMA:

WĘGIEL i ASBEST

Spółka z ogr. poręką

w Kalwarji Zebrzydowskiej

dostarczą zaraz:

WAPNO, KAMIEŃ ŁAMANY i obrabiany, DACHÓWKI palone doborowej jakości, ASBESTÓWKI do krycia dachów, czyli lekkie łupki z domaszki tylko prawdziwego asbestu, PAPIER DACHOWY oraz POLONIT, CEGŁE, CEMENT, DRZEWO budowlane, DESKI i ŁATY, PIECZ, KUCHNIE kafelowe z własnej kafilarni oraz wszelkie inne materiały budowlane. Dostarcza także do opalu: WĘGLE, KOXS i DRZEWO wagonowo po cenach najtańszych.

Zamówienia należy kierować wprost do Kalwarji.

WEDŁE POLECEN LEMARSKICH NAJIDZIALNIEJSZYM ŚRODKIEM PRZECIW

Do nabycia tylko
w oryginalnych
słojkach we wszystkich aptekach
i składach aptecznych.

atakem podagrycznym, ischias, reumatyzmowi mięśni, stawów, narwobólom, bólowi, krzywom, migrenom, kłuciu w bokach, porażeniom

Stosowany od
wielu lat w szpitalach z najlepszym skutkiem.

„SAPOMENTHOL“ MATULI

Fabryka: EUG. MATULA Sp. z ogr. odp.
W KRAKOWIE, UL. HELCŁÓW L. 17.

Ważne Do P.T. Rolników oraz do P.T. Właścicieli Ziemi.

Nadchodząca wiosna zmusza każdego praktycznego rolnika pomyśleć już obecnie o nawozach sztucznych i nasionach, i ten tylko rolnik jest zadowolony, który nie ogląda się na papierowe oferty lecz zamawia wcześniej nawozy, nasiona wcześniej otrzymuje i takowe taniej, wcześniej sieje i wcześniej zbiera

Niżej podpisana firma poleca na wiosenne zasiewy ze swych składów w miarę posiadanych zapasów

NAWOZY SZTUCZNE

Tomasyne 15% w workach papierowych lub jutaowych, żuźle mielone Martina we workach papierowych, oryginalną strasfurcką mieloną 20 do 40% sól potasową, strasfurcki kainit zielony, wapno azotowe 20% i inne nawozy

DZIAŁ NASIENNY

Nasiona koniczyny czerwonej i szwedzkiej, tymoty, buraków pastewnych, lubiny oraz inne nasiona ekonomiczne

DZIAŁ ZBOŻOWY żyto, pszenice, jęczmień i owies

DZIAŁ BUDOWLANY

Najlepszej jakości cement portlandzki w beczkach, wapno palone, dachówkę ogniotrwałą bardzo lekką ASBIT, WIEK, na żądanie wysyłam fachowych pokrywaczy

FIRMA
PROTOKOŁOWANA

A. BODUCH

ŻYWIEC, RYNEK 23.
(Małopolska)

Na zapytania należy dołączać 10 Mk znaczek pocztowy.

Małorolnicy i bezrolnicy

kupujcie ziemię w Małopolsce Wschodniej

Wszelkich wyjaśnień w tej sprawie udziela bezpłatnie

UPOWAŻNIONA PRZEZ GŁÓWNY URZĄD ZIEMSKI

SPÓŁKA PARCELACYJNA

„ROLA“

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

we Lwowie, ul. Kopernika 20, II p.